

DIUMENGE SEGON DE QUARESMA cicle A – 2014

Diumenge passat, l'Esperit del nostre baptisme ens ha conduit al desert seguint Jesús, el "Fill" per inaugurar en comunitat la nostra marxa de quaranta dies vers la Pasqua, i per fer-hi, amb ell i en ell,

LA TAULA DE LA PARAULA PRIMERA LECTURA Aprofundir aquesta Paraula

Pel segon diumenge de Quaresma, el leccionari ens proposa la gran figura d'Abraham. Aquest any A, el relat de la seva vocació, de la seva crida. Un text al que generacions de creients no han parat de referir-s'hi per renovar la seva pròpia fe i emprendre el camí a la crida del Senyor.

Remarcable concisió, aquest relat celebra a la vegada

LA INICIATIVA DE DÉU que intervé en la història de l'home:

* Ell crida Abraham a deixar-ho tot fiant-se només de la seva paraula. I no solament el seu país (el que ja Abraham havia fet amb son pare feia temps, emigrant de Ur, al sud de l'Iraq actual, fins Haran, al sud de la Turquia actual), sinó també deixar la seva família, i sobre tot els falsos déus, per seguir-lo a Ell, el Déu únic i vertader.

* Déu es compromet amb Abraham amb una promesa – benedicció (beneir, benedicció no es repeteix menys de 5 vegades en uns pocs versets) que desenvolupa el sentit de la crida: Abraham s'ha de convertir en l'avantpassat d'un gran poble a través del qual Déu farà conèixer el seu pla de salvació a totes les famílies de la terra....

* I la FE INCONDICIONAL del patriarca, que es deixa arrancar per Déu de la seguretat del present (*Surt del teu país, deixa la teva terra i la casa del teu pare...*) per obrir-se a un futur un tant hipotètic (*Jo faré de tu un gran poble... Faré gran el teu nom...*) ja que ell mateix ja és d'edat (tenia 75 anys quan sortí v. 4)) i que la seva esposa Sara és estèril (cf. 11, 29). Sense esperar i sense cap paraula, "surt", parteix, sense saber on anava (He 11, 9); parteix com el Senyor li havia dit (una menció essencial en el text).

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El lector s'esforçarà en distingir bé:

- el CONTEXT: Abraham vivia a Caldea.
- El relat de la seva VOCACIÓ:
 - la crida de Déu, on s'acumulen els imperatius: -- *Vés-te'n (deixa la casa del teu pare vés-te'n cap al país que jo t'indicaré)*
 - La promesa- benedicció, formulades en futur: *Et convertiré,.. et beneiré i faré gran el teu nom..., Beneiré els qui et beneixin...*

- La resposta en acció d'Abraham, formulada en pretèrit perfecte: *Abrahm partí, com el Senyor li havia dit...*

EL SALM 32

Salm 32: és la pregària dels creients que, fonamentats en la paraula d'un Déu fidel en tot el que fa, d'un Déu que vetlla pels qui posen la seva esperança en el seu amor, no temen per res, a l'exemple d'Abraham, d'emprendre el camí a la crida de Déu.

SEGONA LECTURA

Déu ens crida a esdevenir, en l'Església i en el món, ELS COL·LABORADORS DEL SEU PROJECTE DE SALVACIÓ, aquest projecte que s'ha fet realitat en Jesucrist.

APROFUNDIR AQUESTA PARAULA

Escrivint al jove Timoteu, a qui ha confiat la comunitat cristiana d'Èfes, l'apòstol Pau, ell mateix encadenat com un malfactor (2 Tim 2,9), l'exhorta a no descoratjar-se davant les dificultats trobades a l'hora d'anunciar l'evangeli; menció amb la qual s'obre (... *comparteix el sofriment per l'anunci de l'Evangeli*) i es tanca (per mitjà de l'evangeli, *ha fet resplendir la llum de la vida i de la immortalitat*) aquest fragment.

- La salvació que hem d'anunciar és pura gràcia (*Ell ens ha salvat i ens ha cridat amb una vocació santa, no en virtut de les nostres bones obres, sinó per la seva pròpia decisió i per la gràcia*).

- *Aquest projecte (pròpia decisió) ens ha estat manifestat en Jesucrist. Aquesta gràcia, ara ha estat revelada amb la manifestació de Jesucrist, el nostre salvador, que ha destituït la mort i, per mitjà de l'evangeli, ha fet resplendir la llum de la vida i de la immortalitat. 11 Jo he estat fet herald, apòstol i mestre d'aquest evangeli. Per això suportó aquests sofriments, i no me n'avergonyesc.*

- Amb l'encarnació, la gràcia de la salvació ha estat manifestada. L'adverbi "*ara*", que s'oposa a "*abans*" de tots els segles, designa a la vegada el moment de l'encarnació, el del misteri pasqual i el de la proclamació de l'Evangeli.

- El qui és cridat per a fer aquest anunci, seguint Crist, no ens ha d'estranyar que hi trobem el sofriment, com Jesús mateix, en el camí. La famosa lògica evangèlica exposada per Jesús després del primer anunci de la passió (mc 8, 34-35) és expressat en estil paulí : l'anunci de l'Evangeli del crucificat després

- Implica inevitablement la participació en els seus sofriments. Igual que el poder de Déu s'ha manifestat en el crucificat, el mateix poder, suscitant ara la fe, es manifesta en la feblesa dels apòstols.

Aquest passatge sens dubte ha estat posat a causa del tema de la manifestació (Epiphania en grec) i de la llum i sobre la que els vessa, preparant l'evangeli de la Transfiguració.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El lector maldrà de remarcar en aquest text:

L'adreça inicial, habitual en les epístoles pastorals: *fill estimat*.

L'EXHORTACIÓ amb la qual s'obre aquest passatge: *Déu no ens ha donat un esperit de covardia..., no t'avergonyeixis de donar testimoni de nostre Senyor ni t'avergonyeixis de mi, presoner per causa d'ell..*

La celebració de la INICIATIVA gratuïta i graciosa DE DÉU en Jesucrist:

Ells ens ha salvat i ens ha cridat amb una vocació santa, no en virtut de les nostres bones obres, sinó per la seva pròpia decisió i per la gràcia que abans dels segles ens havia concedit en Jesucrist.

El REFRANY que obre i tanca el passatge:

COMENTARI A L'EVANGELI

En la ruta obscura de Jerusalem...

El text evangèlic que se'ns proposa avui a la nostra meditació no troba el seu sentit més que situat en el seu context.

- Abandonat per les multituds galilees, assetjat pels seus adversaris, Jesús, de recés en recés, ha pujat fins a Cesarea de Felip, a les fonts del Jordà.
- En aquesta terra pagana, on es consagra a formar els seus deixebles, els posa la pregunta radical: *Per vosaltres, qui som jo? Tu ets el Messies, el Fill del Déu vivent*, respon Pere, en nom de tots els altres. El que li val una resposta de Jesús en forma de benaurança: *Feliç tu, Simó, fill de Jonàs...*, al mateix temps que l'atribució d'una missió: *Tu ets Pere, i sobre aquesta pedra jo construiré la meua Església.*
- *A partir d'aquest moment*, encadena immediatament Mateu, Jesús els anuncia –amb gran escàndol de Pere que es refusa acceptar aquesta perspectiva dolorosa i es veu rotundament rebutjat: *-Vés-te'n d'aquí, Satanàs! Em vols fer caure, perquè no veus les coses com Déu, sinó com els homes. (16, 23)-* aquell camí de sofriment que haurà de fer el Fill de l'home: *des d'aleshores Jesús començà a explicar als deixebles que calia que anés a Jerusalem i que patís molt de part dels notables, els grans sacerdots i els mestres de la Llei, i que havia de ser mort i de ressuscitar el tercer dia. (16, 21).* Camí de Jesús, camí dels seus deixebles: *-Si algú vol venir amb mi, que es negui a ell mateix, que prengui la seva creu i que em segueixi. (16, 24).*

És en aquest punt crucial que Mateu ha situat el seu relat de la transfiguració. Com els altres dos sinòptics, ha volgut transcriure aquesta experiència inefable a través d'un llenguatge simbòlic que, anem a veure com manlleva els seus elements a la manifestació de Déu a Moisès al Sinaí.

... l'etapa lluminosa de la transfiguració:

SIS DIES DESPRÉS... A LA MUNTANYA:

Aquesta precisió: *Sis dies després*, no té res d'anecdòtica. Sinó que ens dona, en efecte, una clau preciosa per entrar en la comprensió d'aquest relat:

+ Igual que Moisès, emmenant-se amb ell dos companys (Ex 24, 9), havia pujat a la muntanya del Sinaí per rebre-hi, *després de sis dies*, la revelació de Déu, i n'havia baixat transfigurat.

+ Jesús, *sis dies després*, pujà a la muntanya (lloc simbòlic, a la Bíblia, de la revelació divina), emmenant-se amb ell *Pere, Jaume i Joan*, que seran els testimonis de la seva transfiguració, abans de ser-ho, a l'hort de l'agonia, de la seva desfiguració (Mt 26, 37).

JESÚS ES TRANSGURAT ENTRE MOISÈS I ELIES.

Aquesta primera part del relat evoca més tost una experiència d'ordre visual.

+ El rostre de Jesús *La seva cara es tornà resplendent com el sol, i els seus vestits, blancs com la llum.* Una transfiguració que recorda la de Moisès baixant del Sinaí. Amb aquesta diferència fonamental que, en el cas d'aquest darrer, que només era el reflex de la llum de Déu, mentre que per Jesús, es tracta de l'emanació del seu propi ser, del resplendor de la seva "glòria" (cf. Lc 9, 32).

+ A aquesta renovació de l'Èxode, hi acuden dos grans personatges de la història d'Israel: *Moisés i Elies, que conversaven amb ell.*

+ Moisés, el mediador de l'Aliança a la muntanya del Sinaí. Aquí simbolitza *la Llei*.

Elies, que havia caminat quaranta dies i quaranta nits vers la muntanya del Senyor per a rebre-hi la missió de restaurar l'Aliança menystinguda pel poble infidel; el seu retorn –s'afirmava–, havia de precedir la vinguda del Messies al final dels temps. Aquí simbolitza els *Profetes*.

La seva presència i seu amagament de cop signifiquen que l'Antiga Aliança –*la Llei i els Profetes*– troba en Jesús el seu acompliment.

Ella manifesta que, a partir d'ara, és Jesús la presència autèntica de Déu entre els homes.

+ Aleshores una veu es fa sentir, venint del núvol. Aquesta reprèn paraula per paraula les paraules pronunciades per la veu vinent del cel, al baptisme de Jesús a les aigües del Jordà: «*Aquest és el meu Fill, el meu estimat, en qui m'he complagut*». Així i tot hi afegeix, fent-se ressò de l'anunci d'un nou Moisés que Déu havia fet al seu poble (Dt 18, 15): *escolteu-lo*. Comenta J. Potin: *El que ell diu, fa real el que anuncien la Llei i els Profetes (Jésus histoire vraie, 331).*

JESÚS TOT SOL... LA BAIXADA DE LA MUNTANYA

Conscients de trobar-se al davant d'una manifestació divina, els deixebles s'han prosternat de front a terra. Jesús s'acosta i els convida a aixecar-se (és el verb que les primeres generacions de cristians empraven per anomenar la resurrecció): el poder de la seva resurrecció es troba ja actuant en la vida i en la fe dels deixebles.

No hi queda ningú més que Jesús sol. Mentre davallaven de la muntanya, els demana silenci sobre el que acaben de veure fins que *el Fill de l'home hagi ressuscitat d'entre els morts*.

Conclou J. Potin: *El seu contacte amb Déu no ha durat més que un instant. Després troben Jesús en la banalitat de la seva humanitat encaminada a la mort. Però l'essencial ja ha estat dit. Caldrà escoltar la Paraula del Fill estimat, encara que a vegades resulti escandalosa. A la glòria de la Transfiguració ja hi ha les tenebres de la Passió. Lloc ho ha mostrat clarament (9, 31), afegint que Moisés i Elies parlaven amb Jesús del seu èxode que havia de tenir lloc a Jerusalem, és a dir, el seu traspàs. Marc (i Mateu) orienten igualment l'atenció dels testimonis sobre el final proper de Jesús, mencionant l'ordre de no contar a ningú el que havien vist, abans de que el Fill de l'home hagués ressuscitat d'entre els morts. (o.c. p.331)*